

ข้าวพันธุ์นางเขียน

ผู้ขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (วิทยาเขตชุมพร)
ที่อยู่ เลขที่ 1 ซ.ฉลองกรุง 1 เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520
โทรศัพท์ 0 2329 8212-13

แหล่งที่มาและประวัติ

ข้าวพันธุ์นางเขียนเป็นข้าวไรที่ได้จากการสำรวจและรวบรวมพันธุ์ข้าวไรในจังหวัดชุมพร ปี พ.ศ. 2543 ได้รับการยืนยันจากกำนันตำบลหินแก้วอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร (นายบุญเลิศ ศรีชาติ อายุ 64 ปี) ว่าเป็นพันธุ์ข้าวไรพื้นเมืองที่ใช้ปลูกในท้องที่ของจังหวัดชุมพรมาเป็นเวลานานตั้งแต่ปู่ ย่า ตา ยาย ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร ได้รวบรวมพันธุ์มาปลูกศึกษาพันธุ์ จากการศึกษา พบลักษณะพันธุ์ปน พันธุ์ไม่บริสุทธิ์ และมีคุณภาพไม่ดี และในปี พ.ศ. 2548-2550 ได้นำเมล็ดพันธุ์นางเขียนมาปลูกคัดเลือกพันธุ์โดยวิธีคัดรวมเพื่อจะได้พันธุ์ที่มีหลายยีนโนไทป์ ทำให้ทนทานต่อสภาพแวดล้อมและมีอัตราปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้สูง โดยคัดเลือกต้นที่ไม่แข็งแรง มีการเจริญเติบโตไม่ดี และมีลักษณะแตกต่างจากประชากรกลุ่มใหญ่ที่สุด (off-type) ออกไปจากแปลงปลูก จากต้นที่ผ่านการคัดเลือกทั้งหมดจะเลือกต้นที่ดีที่สุดจำนวน 30% ของประชากร ทำการศึกษาลักษณะประจำพันธุ์ ปี พ.ศ. 2551 ตรวจสอบผลผลิตและลักษณะอื่น ๆ โดยใช้แผนการทดลอง ในสถาบันวิทยาเขตชุมพร ตำบลหินแก้ว อำเภอท่าแซะ และอำเภออื่น ๆ จังหวัดชุมพร ทำการขยายเมล็ดพันธุ์เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2552

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชนิดพืช/ประเภท ข้าวไรไวด่ต่อช่วงแสงปานกลาง ชื่อวิทยาศาสตร์ *Oryza sativa* L.

ลักษณะทางสัณฐานวิทยาและลักษณะทางการเกษตร

อายุถึงวันออกดอก 50%	: 91 วันหลังงอก
อายุเก็บเกี่ยว	: 121 วันหลังงอก
ลำต้น: ทรงกอ (ระยะออกดอก50%)	: ตั้งตรง
ความสูง (ถึงปลายรวง)	: 110 ซม.
สีปล้อง (ระยะออกดอก50%)	: เขียวอ่อน
ความแข็ง (หลังออกดอก 20 วัน)	: ไม่ล้า
ใบ: สีใบ (ระยะแตกกอเต็มที่)	: เขียว
สีของกาบใบ (ระยะแตกกอเต็มที่)	: เขียว
มุมปลายใบ (ระยะแตกกอเต็มที่)	: ตั้ง
การมีขนของแผ่นใบ (ระยะแตกกอเต็มที่)	: มีขน

ความยาว (ระยะออกดอกแล้ว 20 วัน)	: 59.5 ซม.
ความกว้าง (ระยะออกดอกแล้ว 20 วัน)	: 1.5 ซม.
การแก่ของใบ (ระยะเก็บเกี่ยว)	: ซ้ำ

ลิ้นใบ : (ระยะแตกกอ)

สี	: น้ำตาลอ่อน
รูปร่าง	: 2 แฉก
ความยาว	: 1.7 ซม.

หูใบ : ขาว

ข้อต่อใบ : เหลือง

ใบธง : มุมใบธง : ตั้ง

ความยาว : 39.5 ซม.

ความกว้าง : 1.7 ซม.

รวง : ความยาว (ระยะเก็บเกี่ยว) : 28.00 ซม.

ลักษณะของรวง (ระยะออกดอก 20 วัน) : รวงแน่น

การแตกกระแฉ่ (ระยะออกดอก 20 วัน) : ระแฉ่ถี่

การยืดยาวของรวง (ระยะออกดอก 20 วัน) : คอรวงยาว

จำนวนเมล็ดดีต่อรวง : 273 เมล็ด

การติดเมล็ด (ระยะเก็บเกี่ยว) : ขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

การร่วงของเมล็ด (ระยะเก็บเกี่ยว) : ปานกลาง

การนวด (ระยะเก็บเกี่ยว) : ปานกลาง

จำนวนรวงต่อกอ : 10 รวง

ดอก : (ระยะออกดอก50%)

สียอดเกสรตัวเมีย : เขียวอ่อน

สีของปลายยอดดอก : เหลือง

เมล็ด: (ระยะหลังเก็บเกี่ยว)

หางข้าว : มีน้อย

สีของยอดเมล็ด : น้ำตาล

ขนบนเปลือกเมล็ด : มีขน

ความยาวของกลีบรองดอก : 0.2 ซม.

สีของกลีบรองดอก : เขียวอ่อน

ระยะพักตัว : 7-8 สัปดาห์

คุณภาพเมล็ด

คุณภาพทางกายภาพ

สีของเปลือกเมล็ด : เหลือง

สีของข้าวกล้อง : ขาว

ชนิดของข้าว : ข้าวเจ้า

การเป็นท้องไข : มีน้อย

ขนาดของข้าวเปลือก : ยาว 1.00 ซม.

กว้าง 0.30 ซม.

หนา 0.18

ขนาดของข้าวกล้อง : ยาว 0.85 ซม.

กว้าง 0.23 ซม.

หนา 0.19 ซม.

รูปร่าง (ข้าวกล้อง) : เรียวยาว

น้ำหนักข้าวเปลือก 1000 เมล็ด : 24.40 กรัม

ลักษณะประจำพันธุ์ดีเด่น

ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้ดี ทนแล้งได้ปานกลาง เหมาะสำหรับปลูกเป็นข้าวไร่ในภาคใต้ ปลูกที่ราบลุ่มที่มีน้ำขังเล็กน้อย หรือปลูกในสภาพดินเปียกได้ปานกลาง และปลูกเป็นพืชแซมในสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และไม้ผล การชुरวงดี คอรวงยาวเหมาะสำหรับเก็บเกี่ยวด้วยแกะ ต้านทานโรคไหม้ คุณภาพการสีดี เมล็ดยาวเรียว เหมาะสำหรับปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์ โดยทำเป็นข้าวกล้อง ข้าวซ้อมมือ มีปริมาณธาตุเหล็ก 17.25 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม

พื้นที่แนะนำ

แนะนำให้ปลูกเป็นข้าวไร่ โดยปลูกบนที่ดอน ที่ราบสูง หรือปลูกที่ราบลุ่มที่มีน้ำขังเล็กน้อย หรือปลูกในสภาพดินเปียกได้ปานกลาง



ภาพแสดงลักษณะข้าวพันธุ์นางเขียน